

Kat'î ticaret muahedeleri akdi için müzakereye başlanmış veya başlanacak olan devletlerle muvakkat ticarî itilâflar akdine dair 1/682 numaralı kanun lâiyhası ve Hariciye ve İktisat Encümenleri mazbataları

T. C.
Başvekâlet
Muamelât Müdürlüğü
Sayı 6/1580

18-V-1930

B. M. M. Yüksek Reisliğine

kat'î ticaret muahedeleri akdi için müzakereye başlanmış veya başlanacak olan devletlerle muvakkat ticarî itilâflar akdine dair Hariciye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 14/V/930 tarihli içtimanda Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibe mazbatasile birlikte takdim olunmuştur

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

Türkiye Cümhuriyetile henüz kat'î ticaret muahedeleri akdetmemiş olan Devletlerle, kat'î ticaret muahedeleri akit ve tatbik edilinceye kadar, Hükûmetçe akdedilecek muvakkat ticarî itilâflar için 1005 ve 1410 numaralı kanunlar ile tayin ve kabul olunan müddet 1 Haziran 1930 da hitam bulacaktır.

Bu kabil Devletlerden ekserisi ile kat'î ticaret muahedeleri akdedilmiş ise de henüz bazıları ile yapılamamıştır. Diğer taraftan kat'î ticaret muahedelerinden lüzumuna binaen fesh olunanların yahut müddeti hitam bulmak üzere olanların yerlerine yine kat'î ticaret muahedeleri akdi için başlanılan müzakerelerden vaktinde intaç edilemeyecek veya intaç edilse bile Büyük Millet Meclisince tasdik ve tasdiknamelerin ihzar ve taatısi mümkün olamayacak olanlar da bulunabilir. Binaenaley beynelmilel ticaretimizin müşkülât ve teşettüte oğramasına meydan verilmemek üzere ve şimdiye kadar olduğu veçhile zikrolunan hallerde münasip bir müddetle Hükûmetçe muvakkat ticarî itilâflar akdi zarurî görülmüş ve merbut kanun lâiyhası bu maksadı teminen tanzim ve takdim edilmiştir.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye Encümeni
Karar No. 19
Esas No. 1/682

24 - V - 1930

Yüksek Reisliğe

Kat'i Ticret muahedeleri akdi için kendilerile müzakereye başlanmış ve başlanacak olan Devletler ile muvakkat ticaret itilâfları akdine dair kanun lâyihası Başvekâlet tezkeresile birlikte encümenimize tevdi edilmekle tetkik ve müzakere olundu.

Hükûmetin esbabı mubibesinde beyan edildiği veçhile beynelmilel ticaretimizin hiç bir suretle müşkilâta uğramamasını temin maksadile teklif olunan bu kanun lâyihası esas itibarile encümenimiz tarafından da kabul edilmiştir. Havale mucibinde İktisat Encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe takdim kılındı.

Ha. En. Rs.	M. M.	Kâ			
Erzincan	Siirt	Edirne	Âza	Âza	Âza
Saffet ziya		Zeki Mesut	İ. Süregya	M. Nuri	N. Sadullah

İktisat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
İktisat Encümeni
Karar No. XXIV
Esas No. 1/682

29-V-1930

Yüksek Reisliğe

Kat'i ticaret muahedeleri akdi için müzakereye başlanmış veya başlanacak olan Devletlerle muvakkat ticarî itilâflar akdine dair olan kanun lâyihası ile esbabı mucibesi ve hariciye Encümeninin mazbatası tetkik ve müzakere olundu.

Bir taraftan Lozan muahedesine merbut ticaret mukavelenamesinin müddetinin hitam bulması ve diğer taraftan gümrük tarife kanununun mevkii meriyete geçmesi dolayısıyla bir kısım Devletlerle evvelce yaptığımız ticaret mukavelelerinin feshine zaruret hasıl olduğundan iktisap edilen yeni vaziyet ve vazolunan yeni prensipler üzerine Hükûmetimiz tarafından bilumum Devletlerle müceddeden mukaveleler akdine başlanmıştı. Bunlardan bir kısmı intaç edilerek Meclisi Âlice de tasdik kılınmış isede diğer bir kısmının müzakereleri henüz bitmemiş ve Mısır ve Yunanistan gibilerile ise müzakereye bile daha girililmemiştir.

Bu gibilerile münasebatı tüccariyemizin halelden vikayesi için Hükûmet tarafından muvakkat ticarî itilâflar akddedilebilmesine dair olan salâhiyet te 1930 senesi haziranının birinde hitama ereceğindend bu salâhiyetin temdidi yukarıda arzolunan Devletlerle olan ticarî münasebatımızın azamî tarife tatbikatına maruz kalmaması noktai nazarından icap etmekte ve menfaatimizde bunu istilzam eyle-

mekte olduğundan kanun lâyihasının aynen kabulüne karar verilmiştir.

Yüksek Reislige tekdım kılındı.

*İk. En. Re.	M. Muharriri	Kâtip	Âza	Âza	Âza
Burdur	Mardin	Zonguldak	Konya	Manisa	Çorum
Mustafa Şeref	Ali Rıza	Hüsnü Rıza	A. Hamdi	Yaşar	Ziya
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Mardin	İstanbul	Kütahya	İzmir	Yozgat	Ş. Karehisar
Nuri	A. Hamdi	Cevdet	Hüseyin	Tahsin	İsmail Rahmi

Hükümetin teklifi

Kat'i Ticaret muahedeleri akid için müzakereye başlanmış veya başlanacak Devletlerle muvakkat Ticarî itilâflar akdine dair kanun

Madde 1 - Katî Ticaret Muahedeleri akdi için kendilerile müzakereye başlanmış veya başlanacak olan Devletlere, akddedilecek muahedeler meriyete girinceye kadar, muvakkat ticarî itilâflar akdine Hükümet mezundur.

Bu suretle bir veya bir kaç defada olarak akddedilecek muvakkat ticarî itilâfın müddeti 1932 senesi mayıs gayesini tecavüz edemez.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinde muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun icrasına, İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

14/V/1930

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.	Ha. V.	Ma. V.	Mf. V.
İsmet	İçti.bulunmadı	M. Abdülhalik	Ş. Kaya	Dr. T. Rüştü	Ş. Saracoğlu	Cemal Hüsnü
Na. V.	İK. V.	S. İ. M. V.				
Recep	Şakir	Dr. Refik				

